

Przykłady dobrych praktyk Gimnazjum nr 13 Gdynia

Katarzyna Abramowicz
Pedagog, doradca zawodowy

Zawartość prezentacji

- ▶ Koncepcja rozwoju kariery Donalda E. Supera
 - ▶ Etapy rozwoju
- ▶ Program KOWEZIU „Skrzydła”
 - ▶ Założenia ogólne
 - ▶ Wnioski po roku realizacji
- ▶ Podsumowanie

Teoria rozwoju zawodowego

- ▶ W teoretycznych koncepcjach rozwoju zawodowego człowieka podkreśla się, że wybór zawodu **nie jest aktem jednorazowej decyzji**, lecz procesem progresywnie rozwijającym się, co oznacza **ciąg decyzji w życiu człowieka**.
- ▶ Teoria rozwoju zawodowego D.E. Supera zakłada, że rozwój zawodowy jest to:
 - ▶ proces rośnięcia i uczenia się, któremu podporządkowane są wszystkie przypadki zachowania zawodowego,
 - ▶ stopniowy wzrost i zmiany zdolności jednostki do określonych rodzajów zachowania zawodowego oraz powiększanie się jego zasobu zachowania zawodowego.

Stadia rozwoju kariery wg Donalda E Supera

1. Faza wzrostu - od urodzenia do 14 lat - stadium dzieciństwa

- ogrywanie ról społecznych w zabawie
 - od 11 do 12 roku życia: „to, co się lubi”, staje się głównym tematem aktywności
 - od 13 do 14 roku życia: dokonuje się analiza własnych zdolności pod kątem wymagań zawodowych
- ▶ Jest to pierwszy okres rozwoju człowieka, od narodzin do 14. roku życia. Jednostka nabywa podstawowych cech charakteru, uczy się przysposobienia do życia. Rozwój następuje poprzez identyfikowanie się z osobami ważnymi w szkole i rodzinie.
- ▶ Wraz ze zwiększeniem się udziału dziecka w życiu społecznym, rośnie rola zainteresowań i umiejętności. Faza ta obejmuje etapy tj. okres fantazji, zainteresowań i umiejętności.
- ▶ Szczególnie ważnym dla rozwoju zawodowego jest okres zainteresowań i umiejętności, czyli zazwyczaj 11-12 rok życia. Wtedy dziecko zaczyna wykazywać szczególnie zainteresowania i hobby, które stają się główną determinacją aspiracji i aktywności. W późniejszym okresie następuje analizowanie własnych zdolności pod kątem wymagań zawodowych, sensowności takiego toku rozwoju.

Stadia rozwoju kariery wg Donalda E Supera

2. Faza poszukiwań - od 15 do 24 roku życia - stadium dorastania

- od 15 do 17 roku życia: charakteryzuje się dokonywaniem pierwszych wyborów
 - od 18 do 21 lat: dominują rozwiązania uwzględniające rzeczywiste możliwości
 - od 22 do 24 lat: podjęcie pierwszej pracy i wypróbowanie jej jako „pracy na całe życie”
- ▶ W okresie tym następuje poszukiwanie własnej roli społecznej, zdobywanie doświadczenia zawodowego w czasie nauki szkolnej, zdobywanie wiedzy, jak i ogólny rozwój (zdobywanie wiedzy teoretycznej).
- ▶ Okres ten rozpoczyna się średnio w wieku 15 lat, a kończy w wieku lat 24. W początkowym okresie człowiek uczy się wyrażać własne zdanie, bierze udział w licznych dyskusjach i debatach - na podstawie potrzeb, zainteresowań, umiejętności, wartości oraz dostępnych możliwości.
- ▶ W późniejszym okresie fazy poszukiwań młody człowiek zaczyna interesować się rynkiem pracy, wymaganiami i biznesowymi aspektami wybranych decyzji. Nieco później następuje wybór pierwszej pracy, dostosowywanie się do potrzeb rynku, kwalifikowanie w określonych zawodach oraz lokalizowanie najbardziej prawdopodobnego obszaru aktywności zawodowej.
- ▶ Okres ten często stanowi główny etap w rozwoju zawodowego, bowiem zdobywając doświadczenie w danym zawodzie, często później podążamy tą właśnie ścieżką.

Stadia rozwoju kariery wg Donalda E Supera

3. Faza zajęcia pozycji - od 25 do 44 roku życia - stadium wczesnej dorosłości

- ▶ W fazie tej, trwającej do 44 roku życia, po wybraniu głównej dziedziny zatrudnienia, podstawowy wysiłek jest poświęcany na znalezienie stałej pracy - dającej pewne wynagrodzenie, ubezpieczenie i poczucie bezpieczeństwa.
- ▶ Często jednak bywa, iż wcześniej obrana ścieżka rozwoju już tak Cię nie satysfakcjonuje, dlatego w fazie tej dokonywane są liczne zmiany zawodu i fachu (najczęściej w okresie od 25 do 30 roku życia). Wynika to z niezadowolenia do wcześniej wykonywanej pracy lub ustaleniu braku preferencji do wykonywania określonego typu pracy.
- ▶ W późniejszym okresie fazy zajęcia pozycji następuje stabilizacja i wyraźne podjęcie decyzji do wykonywania danego zawodu, jak i kierunku rozwoju. Dla wielu osób są to lata najbardziej twórcze i wydajne.

Stadia rozwoju kariery wg Donalda E Supera

4. Faza konsolidacji - od 45 do 64 roku życia - stadium dojrzałości

- ▶ Następuje od 45 do 64 roku życia. Podejmowane są w niej działania stabilizujące wybraną drogę kariery zawodowej. Chętniej rozwijane są wcześniej realizowane rodzaje aktywności niż inicjowane nowe.
- ▶ W okresie tym człowiek dąży do zdobycia wyższej pozycji w zawodzie, w którym się wykształcił, aniżeli szuka nowych wyzwań w innych zawodach (rozwój pionowy).

5. Faza schyłku - od 65 roku życia - stadium starości

- ▶ Jest to ostatnie stadium rozwoju człowieka i trwa od 65 roku życia. Zmniejsza się wówczas aktywność zawodowa, a nieczęsto nawet zupełnie zanika. Powodem jest ograniczenie możliwości fizycznych i psychicznych, większa podatność na stres i mniejsza wytrzymałość organizmu do wysiłku. Tworzą się nowe obszary działania: najpierw w formie selektywnego uczestnictwa, potem bardziej w roli obserwatora.
- ▶ W tym wieku następuje też oficjalne przejście na emeryturę i rezygnacja z dalszego rozwoju zawodowego. Niektóre osoby w tym okresie poszukują pracy w niepełnym wymiarze.

Analiza potrzeb

- ▶ Rodzice
 - ▶ Kto ma największy wpływ na edukacyjne i zawodowe wybory Twojego dziecka?
 - ▶ Na jakim etapie gotowości do podejmowania decyzji jest Twoje dziecko?
 - ▶ Jakie są uwarunkowania trafnego wyboru zawodu?
 - ▶ Jak wygląda obecny system edukacji?
 - ▶ Jak rozwijać zainteresowania dziecka?
- ▶ Nauczyciele, wychowawcy:
 - ▶ Jak wspierać dziecko w wyborach edukacyjno-zawodowych?
 - ▶ Jak rozwijać zainteresowania ucznia?
 - ▶ Oczekują wsparcia w realizacji na godzinach wychowawczych.

Analiza potrzeb

▶ Dzieci

- ▶ Kiedy powinniśmy zacząć szukać swojej ścieżki kariery
- ▶ Jakie czynniki wpływają na nasz wybór?
 - ▶ Zdrowie, temperament, zdolności, wartości, osobowość, środowisko rodzinne,
 - ▶ Czy wiem czym zajmują się zawodowo moi rodzice, bliscy?
 - ▶ Jaką mam wiedzę o zawodach, możliwych ścieżkach edukacji ?
 - ▶ Czy znam swoje wady i zalety?
 - ▶ Jaką mam znajomość różnych zawodów i czynności przez nich wykonywanych.

Film - KOWEZiU

Edukacja dla pracy

Katarzyna Druczak
Marzena Mańturz
Magdalena Mrozek

Rozwijam skrzydła

Poradnik metodyczny dla wychowawców
gimnazjum w zakresie doradztwa zawodowego

Postaw na przyszłość

Rozwijam skrzydła KOWEZiU

(program Krajowego Ośrodka Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej)

- ▶ Poradnik metodyczny dla wychowawców gimnazjum w zakresie doradztwa zawodowego, przygotowany z myślą o:
 - ▶ wsparciu nauczycieli-wychowawców klas w realizacji zajęć przygotowujących uczniów do zaplanowania własnej kariery edukacyjno-zawodowej;
 - ▶ uczniach, tak by przygotować ich do podejmowania świadomych decyzji;
 - ▶ rodzicach jako osobach będących największym wsparciem podczas tego procesu.

Rozwijam Skrzydła KOWEziU

- ▶ Poradnik podzielono na moduły – lekcje w rozbiciu na trzy lata pobytu uczniów w murach gimnazjum.
- ▶ Takie kompleksowe ujęcie problematyki przygotowania uczniów do podjęcia decyzji o dalszej edukacji czy wyborze zawodu daje gwarancję, że ich decyzje będą bardziej wyważone i trafne.

Pojedynczy moduł powinien zostać zrealizowany w czasie 45-minutowej jednostki lekcyjnej.

- ▶ Niektóre z ćwiczeń zaproponowanych w modułach są przygotowane w kilku wariantach, można je dostosować do potrzeb i oczekiwań uczniów.

Rozwijam Skrzydła KOWEZiU

- **KLASA I**

Część 1. Realizacja zajęć z uczniami

MODUŁ I. Zmiana – stały element życia

MODUŁ II. Stres – wróg czy przyjaciel?

MODUŁ III. Motywacja – co to jest i po co?

MODUŁ IV. Czy współpraca się opłaca?

Część 2. Realizacja zajęć z rodzicami

MODUŁ I. Przygotowanie uczniów do wyborów edukacyjnych i zawodowych. Wprowadzenie

MODUŁ II. Proces podejmowania decyzji

Rozwijam Skrzydła KOWEZiU

► KLASA II

- Część 1. Realizacja zajęć z uczniami
 - MODUŁ V. Jaki jestem? Oto jest pytanie
 - MODUŁ VI. Zainteresowania – inspiracja do działania i sposób na relaks
 - MODUŁ VII. Rozwijam skrzydła – podsumowanie wiedzy o sobie
 - MODUŁ VIII. Świat zawodów. Co to takiego?
-
- Część 2. Realizacja zajęć z rodzicami
 - MODUŁ III. Jaki jest potencjał mojego dziecka?
 - MODUŁ IV. Informacja zawodowa, czyli co warto wiedzieć o zawodach?

Rozwijam Skrzydła KOWEZiU

- ▶ **KLASA III**
- ▶ Część 1. Realizacja zajęć z uczniami
 - MODUŁ IX. Decyzje – szanse czy ograniczenia?
 - MODUŁ X. Informacja zawodowa, czyli co warto wiedzieć o zawodach?
 - MODUŁ XI. Szkolnictwo ponadgimnazjalne. Ścieżki kształcenia
 - MODUŁ XII. Krok za krokiem, czyli nie od razu Kraków zbudowano. O celach i planach edukacyjno-zawodowych
- ▶ Część 2. Realizacja zajęć z rodzicami
 - MODUŁ V. Szkolnictwo ponadgimnazjalne
 - MODUŁ VI. Jak wyznaczać i osiągać cele zawodowe?

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI W ROKU SZKOLNYM 2015/2016

Osiągnięte korzyści dla uczniów, rodziców, szkoły:

- ▶ Zwiększenie samoświadomości uczniów związanej z wyborem zawodu,
- ▶ Zachęcanie do rozwijania zainteresowań,
- ▶ Umiejętności powiązania zainteresowań i własnych predyspozycji z wyborem zawodu,
- ▶ Zaznajomienie z systemem edukacji
- ▶ Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
- ▶ Zwiększenie umiejętności społecznych uczniów,
- ▶ Oswojenie sytuacji zmiany, zwiedzanie i współpraca ze szkołami ponadgimnazjalnymi,

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI W ROKU SZKOLNYM 2015/2016

Moje korzyści wynikające z udziału w Sieci Gdyńskich Doradców Zawodowych:

- ▶ Pozyskiwanie i przekazywanie uczniom aktualnych informacji dotyczących możliwości zdobywania zawodu,
- ▶ Uaktualnianie wiedzy o rynku pracy,
- ▶ Zapoznanie i wprowadzanie nowych metod pracy z uczniem w zakresie zagadnień związanych z doradztwem, coachingiem
- ▶ Współpraca z innymi szkołami, poradniami, instytucjami związanymi z doradztwem zawodowym,

PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkołach mogą być skuteczne i profesjonalnie realizowane w sytuacji, gdy osoba, która je prowadzi, organizuje i koordynuje ma do dyspozycji godziny przeznaczone wyłącznie na tę pracę.

Efekty przeprowadzonych w ubiegłym roku szkolnym zajęć, pokazują realną potrzebę kontaktu uczniów i rodziców z doradcą zawodowym.

W wyniku informacji pozyskanych podczas warsztatów, część uczniów decyduje się na dalszą pracę w formie konsultacji indywidualnych.

Kontynuacja współpracy ze szkołami.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ